

Nír bháidh teine Teallaigh Eachach

[McKenna, L.: *The book of Magauran*, Dublin, 1947, poem 25]

Niall Ó hUiginn .cc.

1 Nír bháidh teine Teallaigh Eachach
as úr gleandál;
ard a lasar dhonn nach diombuan,
trom a teannál.

2 Teallach n-Eachach iomdha a chroinn chiuil
as chóir sheinntear;
an tuath fo heallach ní hairgthear
teallach teinteadh.

3 Teine bhithbheo bhias ar fadódh
fríoth n-a ghleannaibh;
dá lasair dheirgthe mar dhonnfhuil
teinte an teallaigh

4 Teine bheo bheannachtan Phádraig
gan phláigh dh'fhaghbháil,
teine bheo na gcríoch do chongbháil
ar fhíoch n-anbháil.

5 Loise tionól Teallaigh Eachach
d'eagla a frasghan
ní seachbhaidh d'fhóir caomhna a cleasradh;
laomhdha an lasradh.

6 Crithre theinteadh dTeallaigh Eachach
mar ór n-asnach
[fa] chois ríogh Éireann go hUisneach
léitheann lasrach.

7 Gealbhainn a theinteadh gá dtogbháil
ór [dtoigh] thromshluagh;
iomdha ós Teallach Eachach aimghéar
deathach donnruadh.

8 Nír fhaomh oireacht
re thaobh ag toigheacht go reannaibh
sluagh Eine an áigh;
teine nar bháidh teine an teallaigh.

9 Fadódh ar gríosaigh is gnáth re
gasraidh n-Uladh;
meinic do théigh teas a theineadh

cneas gach curadh.

10 Teine bheo bhithbheo na Bréifne is
brodla sgríobhaim
go flaith Mhuighe gormLuirg gránduinn
[donnbhúird] díoghuinn.

11 Losgudh caigcríoch
crithre n-a gcaire cosg deighfhear,
lasar n-a laomh dhonn gan dubhadh,
caor throm theineadh.

12 Teine bhithbheo
nach báidh uisge agus í ag deargadh,
teine bheo ar a bhfuil úidh ughdhar,
tuir Dhúin Dealgan.

13 Laoch Muighe Sléacht na súl mongach
mín re ceallaibh;
ní bhí d'fhior eile n-a hurraidh
teine an teallaigh.

14 Teine bheo ar eineach 's ar eangnumh
is ar uaisle
- teagh ríogh ní reich -
fear do dhíol fo dheich ar nduaisne.

15 Tomás Mág Shamhradhán Shionna
nar shir doimhiadh
mar do bhí Brian agus gach rí
riamh gá roiriar.

16 Ar mbreith ar buaibh
ma gach gcreich nochon fhuair urchur;
laoch nach garbh nglóir,
ar mharbh don tóir ro bo turchur.

17 Taoiseach bheanas orraim d'airdrígh
is é ar sódhfhás;
gach rí ar a dtug maidhm fa mhíonós
ó thairim Thómás.

18 Ag cách cantair:
ní gnáth antair re hó n-Eachaidh;
dá threas tachair
do dhathaigh gach cneas dá chleathaibh.

19 Maith ma dhuais n-iarchomhairc d'éigsibh
ard an ghnaoisin;

maith ma dtug ó Duach do dhuasaibh
tuath an taoisigh

20 Teallach nDúnchadha do dhíochuir
as a ndúthraighe;
cródha an dream do cháidh go Cruachain
ceann Fáil fúthaibh.

21 Iomad líireach ngeal is ghormat
re barr mBóchna
rob iomdha ar an áth lann líomtha ar
sgáth crann gcróchdha.

22 Iomad bratach meic Bhriain Bhreaghaigh
nach bras mbaothghlór;
iomdha go cladh reilge ríoghthóir
meirge maothshróill.

23 Fear ríoghtha is aithríoghtha airdríogh
is é ar slóghfhás;
ní bhí buachail
[do] na Trí Tuathaibh acht Tómás.

24 Mág Shamhradhán
na [reann] as éachtairgneach Taoidhean;
dá arm go n-ór
ar mharbh ro bo mór re mhaoidheamh.

25 Mac meic Dhonnchaidh deargas cathbharr
cúich nach molfa?
i ndlús deabhtha
a sheachna ar dtús ro bo toghtha!

26 Nír theich tachor
man gcreich ag crathudh gach caschroinn;
ar broinn bhearna
do roinn gach gealgha dá għlasloinn.

27 Mac Briain Mhéig Shamhradhán Sheagħsa
sheachnas fhiongħuil,
an té threibhas
ní hé bheanas ag a bhiodhbhaidh.

28 A haithle an áir
ainm gach móna ó mharcach Umhaill;
móin an mhadhma
don tóir ru ba għarrdha gubhaing.

29 Fál suaithnidh sleagh

fuaighfidh an clár geal re ghoirmshliabh;
dá chosnumh ní thriallfadhbh tromshluagh
iarthar Oirghiall.

30 Inis Taidhg go Tráigh gClaoinnse
ag craoibh Oidhbhe;
leis Loch Mac n-Éan re Gleann nGaibhle
agus Beann Bhoinre.

31 Gach fear dar airg d'Fhearaibh Manach
móide as urra:
do chuir ó Cuinn ar íbh Colla an
chuing mun [gCumhnga].

32 Cách re flaith Fáil;
fíorfaidhear fáisdine ar ndruaidhne;
biaidh gach fear as fhéarr go nÉirne
re ceann Cuailghne.

33 Críoch na Bréifne
biaidh aige 's ag cloinn a chloinne;
sgoth Chláir Chime
ag Loch Dhinne is cáir an choinne.

34 Smacht anbháil ar airdríoghaibh Banbha
ag baidhbh Luaraidh
gor chu
Brian ós na Brianaibh [do bhuanaithe].

35 D'Eochaídhe Fheidhleach,
d'Eochaídhe Mhuighmheadhón ro moladh
ríoghraídhe Inse Fáil na bhfileadh
dáibh fa dholadh.

36 An treas Eochaídhe a-tá im Thomás
na dtaoibh seangbhog,
Eochaídhe do fhuair clú i ngach comhrag,
ní dú a dheardom.

37 Clann Ruairc mheic Thighearnáin Teamhrach
im thuir Máighe,
Mac Diarmuda Bearbha is Bhúille
- is damhna áille;
na trí Eochaídhe Breagh is Bhóinne
fa fhearr n-Áine.

38 Re reacht roimhearr,
re neart a chloidheamh 's a chraoiseach
bidh lom gach thír i bhfoili fásach

thoir [dá] taoiseach.

39 Deirge ná an fhuil aigheadh marcaigh
Mhuighe Feimhin;
gnúis ghairthe a ghnúis;
a fhaithche gan túis gan teinidh.

40 Mac Maoile Meadha agus mac Briain
ós gach fhlaithfhréimh
rug buaidh ó mBriuin,
na sluaigh tug go ciuin dá chaithréim.

41 Mág Samhradhán sidhe bhuadhaigh
gach buaidh leanas;
tonn ghleo géirthe
a ceo trom do Bhréifne bheanas.

42 Ar cosnumh chreach
cinnidh ar taoiseach gach tuaithe;
cruaidh aimr ro fhill
fa na buaibh ar ngairm Chinn Chruaiche.

43 Re freasdal bhfeor
re teasgadh a sleagh [ag] sróllfhás
[téighthear] do loinn chruaidh an chaoildias
i dtuaigh Thómás.

44 Tomás mhac Briain
baramhail do dhreagun Bhéirre,
Dolbh ar cionn chealg,
Fionn agus Bodhbh Dearg ar déine. Ní

45 Inghean Éadaoine earrla bhláith
bhíos 'n-a [dhualaibh],
a dreach mar rós ós gach ríoghain
nós do Nualaidh.

46 Inghean Méig Uidhir, aigheadh dearg,
dhíolas laoidhe,
[buaidh] rug as a hóige ar fhéile,
móide ar maoine. Ní

47 Diall re hathair
ag [inghin] Domhnaill Dúin Mháighe,
a mholudh is deaghdhual dúinne
gealghruadh Gráinne. Ní

48 Caillin Fiadhacha dar bhfurtocht
ar gach bhfaghail;

do fhóir sé ar gach ndoigh n-a dheaghaidh
mhé ar goimh ngalair.

49 Brian mhac Ruaidhrí Rátha Guaire
gríosaídh fháidhe;
airgfidh ar dteachtadh gach tíre
bhreacMhagh mBáine. Ní

50 Toirdhealbhach mhac Aodha Uisnigh
áithcheodh sbleighe,
re gleo ngarg do ghabh Mhagh Midhe
's Mhagh n-ard n-Eine. Ní